

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813205169
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8813205169.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom s predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., Lomnického 7/1705, Praha 4, IČO 24785199, zastúpeného KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., Nám. SNP 17, Banská Bystrica, proti žalovanému E. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, L. V. B., o zaplatenie 4.747,52 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu vo Vranove nad Topoľu č.k. 8C 143/2013-64 zo dňa 13.1.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku o trovách konania.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zastavil konanie o zaplatenie istiny vo výške 100 eur s prísl.. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. odporcovi náhradu trov nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za podmienok, ktoré sú vopred určené dodávateľom a spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádzajúc z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Žalovaný vzniesol dňa 13.1.2014 námietku premlčania a súd prvého stupňa sa v prvom rade vyporiadaval s touto námietkou. Samotný žalobca v návrhu uviedol, že si žalovaný neplnil včas a riadne svoje povinnosti a z týchto dôvodov využil žalobca ako veriteľ svoje právo a od zmluvy odstúpil a toto oznámil dňa 7.4.2010 žalovanému. Od tohto obdobia začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, ktorá plynula až do 7.4.2013. Keďže žaloba bola podaná až 21.5.2013 došlo k uplynutiu 3-ročnej premlčacej lehoty. Táto lehota bola použitá súdom prvého stupňa vzhľadom na to, že považoval občiansky zákonník a ustanovenia, ktoré

sa týkajú práv spotrebiteľa, teda § 52 až 54 za špeciálnu právnu úpravu v oblasti spotrebiteľského záväzkového práva. To znamená, že žalobu zamietol ako uplatnený nárok po uplynutí lehoty z rozsahu Občianskeho zákonníka. Pokiaľ išlo o čiastočné späťvzatie žaloby vo výške 100 eur, rozhodol podľa § 96 ods. 1 O.s.p. to znamená, konanie zastavil.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 veta 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku okrem výroku, ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá podal odvolanie žalobca. Uviedol, že sa nemôže stotožniť s právnym názorom súdu prvého stupňa, že žaloba bola podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty s použitím ustanovení Občianskeho zákonníka. Takýto záver je neprijateľný, pretože by do právnych vzťahov vnášal právnú neistotu a znamenal by výrazný zásah do zásady rovnosti účastníkov týchto vzťahov. Zmluva je záväzná pre obe strany za podmienok, aké boli dohodnuté a nie je možné existujúcu nerovnováhu ešte presunúť na stranu veriteľa. Právny vzťah založený zmluvou o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka sú kategóriou tzv. absolútného obchodu a vylučujú ako také dohodu účastníkov o použití iného právneho predpisu. Podľa § 261 Obchodného zákonníka je kogentným ustanovením a vzhľadom na to, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom, strany majú riadiť Obchodným zákonníkom. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu v Lučenci sp. zn. 4C 56/2013 a Krajského súdu v Trnave 9Co 224/2001, Krajského súdu v Košiciach 3Cob 176/2011 a tiež Najvyššieho súdu 5Obo 56/2007. Súdy prvého stupňa bezhlavo aplikujú Občiansky zákonník práve s poukazom na skutočnosť, že sa týka spotrebiteľských vecí a vtedy je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi tohto konania je typickou úverovou zmluvou. Úver bol poskytnutý ako účelový nákup predmetu kúpy a z tohto dôvodu je potrebné vychádzať z ustanovenia Obchodného zákonníka. Naplnenie úverového vzťahu nie je podmienené priamym plnením dlžníkov hotovosťou alebo bezhotovostným plnením na jeho účet v peňažnom ústave, ale poskytnutie peňažných prostriedkov môže mať aj formu plnenia záväzkov dlžníka priamo jeho veriteľovi v hotovosti alebo na jeho účet v peňažnom ústave. Teda ani samotný veriteľ pri uzatvorení úverovej zmluvy nemohol dohodnúť režim Občianskeho zákonníka, keďže by došlo k porušeniu kogentných ustanovení Obchodného zákonníka. Berúc do úvahy vyššie uvedené, žalobca poukázal na to, že v § 397 Obchodného zákonníka je upravená 4-ročná premlčacia lehota. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 2677/2013. Preto navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal rozhodnutia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. okrem výroku o zastavení konania podľa § 206 ods. 2 O.s.p. a tento ako taký nadobudol právoplatnosť.

Súd prvého stupňa v konaní dostatočným spôsobom zistil skutočnosti dôležité pre rozhodnutie vo veci a na základe takto zistených skutočností aj vec správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Z obsahu spisu je zrejme, že účastníci konania uzavreli zmluvu, resp. právny predchodca žalobcu spoločnosť Santander Consumer Finance a.s., so sídlom Šafránkova 1, Praha 5, Česká republika. Predmetom zmluvy o úvere bolo poskytnutie sumy 4.750,05 eur na kúpu motorového vozidla. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť tento poskytnutý úver vo forme 48-mesačných splátok po 172,24 eur vždy k 4-tému dňu v mesiaci. Mesačná splátka pozostávala zo splátky istiny, 24,5 % úroku z úveru a poplatku za spracovanie úveru vo výške 16,04 eur. Mesačná percentuálna miera bola dohodnutá na 35,08 %, žalovaný vyplatil z počtu 48 splátok, 13 splátok. Dňa 7.4.2010 právny predchodca žalobcu odstúpil od zmluvy pre porušenie zmluvných povinností, keďže neplnil žalovaný riadne a včas svoje povinnosti. Po odstúpení od zmluvy zaplatiť ešte žalobca sumu 250 eur a následne ďalších 100 eur.

Podľa § 2 písm. a/ zákona NR SR č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1. ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania;

závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

V zmysle § 52 ods. 1., ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia

zmluvy sa uvádza, že spotrebiteľkou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, neplatné.

Podľa § 55 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny; ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľne podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 55 ods. 2., ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálnu dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom s nepovažujú za individuálne dojednané.

Ako vyplýva z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmluv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou iného. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Súd prvého stupňa rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Ma. by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1.5.2014 a právne predpisy, ktorých

súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vťahujú aj na právne vzťahy založené pred tým to dňom.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom nato, že žalobca nemá úspech v odvolacom konaní a žalovaný náhradu trov odvolacieho konania nežiadal, žiadne nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.